

A modulok (szakok, képzések, szakirányok, specializációk, ismeretkörök és önálló tantárgyak) felelőseire vonatkozó ügyrend a Szegedi Tudományegyetemen

1. Értelmező rendelkezések

1.1. A jelen ügyrend a Magyar Akkreditációs Bizottság (MAB) ajánlásai alapján a Szegedi Tudományegyetemen a felsőoktatási törvény alapján folyó graduális képzések felelőseire vonatkozó sztenderdeket tartalmazza.

1.2. A jelen ügyrend értelmezésében:

- *Átiktatás*: A szervezeti egységek (jellemzően karok) közti oktatási együttműködés azon formája, amelyben egy vagy több modul oktatását (felelősi teendőit) nem a modul felettes képzési egységéért felelős szervezeti egység által foglalkoztatott vagy megbízott oktató (felelős) végzi.
- *Egyéb oktató / munkavállaló*: Nem munkaviszonyban foglalkoztatott oktató (munkavállaló), amennyiben saját oktatónak minősül. Jellemzően ide tartozik a megbízási szerződéssel és a nyugdíj mellett foglalkoztatott oktató, valamint az egyéb formában megbízott óraadó. (Vö. még vendégoktató)
- *Elméleti ismeret (ismeretkör, tantárgy)*: Olyan ismeretkör, illetve önálló tantárgy, amelyben az elméleti tartalom túlsúlya érvényesül.
- *Felettes modul, felettes modulfelelős*: Az adott oktatási egység felettes modulja az a specializáció, szakirány, képzés, illetve szak, amelynek képzési programjában szerepel. A felettes modulfelelős a legszűkebb felettes modul felelőse.
- *Gyakorlati ismeret (ismeretkör, tantárgy)*: Olyan ismeretkör, illetve önálló tantárgy, amelyben a gyakorlati tartalom túlsúlya érvényesül.
- *Ismeretkör*: Komplex, több féléves tantárgy, vagy legfeljebb 12 kreditnyi ismeretanyagot felölelő, szakmailag, szakterületileg összetartozó tantárgyak/tantervi egységek csoportja.
- *Karközi közös képzés*: Az az átiktatásban érintett képzés, amelynek karközi közös képzésként való indításáról a társkarok megállapodtak. Ennek hiányában az a képzés, amelyben egy kar (átiktatási) képzési részesedése a szabadon választható tárgyakat leszámítva eléri a képzésen elvárt kreditmennyiség egy harmadát.
- *Képzés*: A szak adott munkarend, képzési nyelv és képzési hely meghatározta formája.
- *Modul*: Egy szak (képzés) különböző szintű képzési egységeinek összefoglaló megnevezése. A jelen ügyrend szempontjából ezek: szak, képzés, szakirány, specializáció, ismeretkör, tantárgy.
- *Önálló tantárgy*: Ismeretkörbe nem tartozó tantárgy.
- *Részmunkaidős oktató / munkavállaló*: Heti 40 órát el nem érő munkaviszonyban alkalmazott oktató (munkavállaló).
- *Saját oktató / munkavállaló*: Az az oktató (munkavállaló), aki a felsőoktatási intézmény számára a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet 9. melléklet 3.1. pontja szerinti, a felsőoktatási információs rendszerben regisztrált és érvényes oktatói nyilatkozatot adott. A saját oktató lehet teljes, vagy részmunkaidős foglalkoztatású, illetve egyéb oktató. (Vö. még vendégoktató)
- *Szak*: A felsőoktatásban szerzhető képesítések jegyzékéről és az új képzések létesítéséről szóló 65/2021. (XII. 29.) ITM rendelet mellékleteinek C oszlopában meghatározott képzési

program. Azonos szakot alkotnak a csak a munkarendben, képzési nyelvben és képzési helyben eltérő képzések.

- *Szakirány*: az adott szak részét képező, önálló szakképzettséget eredményező, speciális szaktudást biztosító képzés.
- *Szakmai ismeret (ismeretkör, tantárgy)*: Az adott modul szakterületébe tartozó tematikájú kötelező vagy kötelezően választható ismeretkör, illetve önálló tantárgy.
- *Specializáció*: Az adott szak részét képező, önálló szakképzettséget nem eredményező, speciális szaktudást biztosító képzés.
- *Tárgy, tantárgy*: A tanterv részét képező, egy vagy több félévhez kapcsolódó, ismeretek közlésére, készségek kialakítására, begyakorlására alkalmas oktatási egység. A tantárgyhoz kötődő tananyagot a hallgatók részben a tanterv szerint a tárgyhoz rendelt tanórákon, gyakorlati foglalkozáson való részvétellel, részben további otthoni, önálló munkával sajátítják el. A tantárgyhoz kapcsolódó követelmények sikeres teljesítését – a kritériumként előírtak kivételével – a hozzárendelt kreditek ismerik el. Amennyiben egy tantárgy elméleti és gyakorlati tartalma is meghatározó, akkor a tantárgy a tanulmányi rendszerben külön elméleti és gyakorlati tárgyként (kurzusként) is megjelenhet.
- *Teljes munkaidős oktató / munkavállaló*: Heti 40 órás munkaviszonyban alkalmazott oktató (munkavállaló).
- *Törzsanyag*: A kötelező és a kötelezően választható ismeretek. Nem törzsanyag az esetleges specializációs modul (differenciált ismeretek) és a szabadon választható tárgyak.
- *Törzsoktató*: A törzsanyag ismeretköreinek intézményi elsajátítását lehetővé tevő tantárgyak oktatója.
- *Vendégoktató*: A felsőoktatási informatikai rendszerben regisztrált, érvényes, az intézmény számára adott oktatói nyilatkozattal nem rendelkező oktató. (Vö. még saját oktató, egyéb oktató)

1.3. A modulok (szakok, képzések, szakirányok, specializációk, ismeretkörök és önálló tantárgyak) felelősei esetén a jelen ügyrendben meghatározott feladat- és hatáskörök a kar meglévő szervezeti rendjének keretében valósulnak meg. Így ha egy kar ügyrendje szerint bizonyos feladat- és hatáskörök szervezeti egységhez (tanszékhez, intézethez) rendelve, akkor a felelős ezek kapcsán közvetetten, az adott egység vezetőjén keresztül jár el.

2. Szakfelelős

2.1. A szakfelelős a szak tartalmáért, a teljes képzési folyamatért felelős, hatáskörrel rendelkező oktató.

2.2. A szakfelelőst a szakot folytató kar ügyrend szerint kari tanácsa jelöli, karközi közös képzés esetén a társkar megfelelő testületének egyetértésével, és az Egyetemi Oktatási és Képzési Bizottság támogatása mellett az Egyetem Szenátusa választja meg.

2.3. Szakfelelősnek az az oktató jelölhető és választható meg, aki:

- Az intézmény saját teljes munkaidős oktatója.
- Tudományos fokozattal rendelkezik.
- Szakmai kompetenciája, kutatási területe összhangban van a szak képzési programjával, azon a szakterületen igazolt szakmai gyakorlatossággal és teljesítménnyel bír.
- Egyidejűleg egy szakért felelős, a szakon legalább 8 kredit értékű ismeretanyag (szakmai ismeretkör vagy önálló szakmai tantárgy) felelőse, részvétele annak oktatásában érdemi és meghatározó. E követelmény szempontjából egy szaknak minősülhet:

Modulfelelősökre vonatkozó ügyrend

- az alapszak, a ráépülő mesterszak, valamint a szakterületileg ezeknek megfelelő tanárszak (szakpártag), továbbá az alapszaknak megfelelő felsőoktatási szakképzés, illetve a szakterületileg kapcsolódó szakirányú továbbképzés azzal, hogy alap- és mesterszak esetén az oktatásban való érdemi részvétel mértékét szintenként külön is teljesíteni kell;
  - a felsoroltak szakirányai és specializációi;
  - a szakfelelős a felsoroltak közül egyidejűleg legfeljebb 500 szakmai kredit értékű modulért lehet felelős.
- A kinevezés időpontjától számítva egy képzési ciklus befejezéséig 70. életévét nem tölti be.

2.4. Felsőoktatási szakképzés esetén a szakfelelősre az alábbi eltérő követelmények vonatkoznak:

- Szakfelelős lehet a tudományos fokozatot el nem ért, de legalább szakterületi mesterfokú oklevéllel rendelkező teljes munkaidőben foglalkoztatott saját munkavállaló is.

2.5. Szakirányú továbbképzés esetén a szakfelelősre az alábbi eltérő követelmények vonatkoznak:

- A szakfelelős lehet részmunkaidős saját munkavállaló vagy egyéb oktató is.
- Alapképzésre épülő szakirányú továbbképzés esetén szakfelelős lehet a tudományos fokozatot el nem ért, de legalább mesterfokú oklevéllel rendelkező személy is, amennyiben az adott szakterületen legalább öt év igazolt oktatási vagy kutatási gyakorlattal rendelkezik.

2.6. A szakot folytató kar kari tanácsa – karközi közös képzés esetén a karok kari tanácsai – öt évente értékeli a szakfelelős tevékenységét.

2.7. A szakot folytató kar vezetőjének hatáskörébe tartozik:

- a szakfelelős munkájához szükséges jogkörök, képzési és szervezési feltételek biztosítása;
- a szakfelelős munkájának folyamatos értékelése a kari ügyrend meghatározta keretek közt;
- karközi közös képzés esetén a társkarokkal való kapcsolattartás a képzés értékelése kapcsán.

2.8. A szakfelelős feladat- és hatáskörébe tartozik:

- Megtervezi, karbantartja és fejleszti a rábízott szak tantárgyi struktúráját a képzési és kimeneti követelmények alapján.
- Biztosítja a szak akkreditációs feltételeknek való mindenkori megfelelését.
- Követi és segíti a szak hallgatóinak a tanulmányait, az ezzel kapcsolatos tapasztalatokat beépíti az értékelésébe.
- Kapcsolatot tart a szakhoz tartozó szakirány(ok), specializáció(k) felelőseivel, a munkájukat koordinálja, ellenőrzi és értékeli.
- Javaslatot tesz az ismeretkörök és önálló szakmai tantárgyak felelőseinek személyére, illetve véleményezi a társkarok által az oktatási együttműködés keretében javasolt ismeretköri és tantárgyfelelősöket. Az ismeretkörök és önálló szakmai tantárgyak felelőseit a szakot folytató kar ügyrend szerint kari tanácsa — karközi közös képzés esetén az átiktatásban érintett ismeretkörök és tantárgyak vonatkozásában a társkar kari tanácsa — nevezi ki a szakfelelős javaslatának, illetve véleményének figyelembevételével.
- Az ismeretkörök és önálló szakmai tárgyak felelőseinek munkáját koordinálja, szakmailag irányítja, ellenőrzi és értékeli.
- Gondoskodik a hatáskörébe tartozó eszközökkel arról, hogy a szakon oktatók köre megfeleljen az akkreditáció mindenkori összetételi és szakmai-minősítési követelményeinek.
- Az ismeretkörök és önálló szakmai tárgyak felelőseinek jelzésére eljár a munkájukhoz szükséges jogkörök, képzési és szervezési feltételek biztosítása ügyében.

- Amennyiben az ismeretkörök és önálló szakmai tantárgyak felelőseinek ellenőrzése és értékelése ezt indokolja, javaslatot tesz az illetékes kar vezetőjének az érintett felelős személyének megváltoztatására.
- Rendszeresen értékeli a rábízott szak oktatásával kapcsolatos helyzetet, és erről beszámol a szakot folytató kar vezetőjének és, ha szükséges, a kari tanácsnak, valamint karközi közös képzés esetén igény szerint a társkar vezetőjének és kari tanácsának.

3. Képzésfelelős

3.1. Amennyiben a szakot folytató kar kari tanácsa úgy dönt, a szakfelelős mellé külön felelős bízható meg, különösen az eltérő képzési nyelvű, eltérő képzési helyű, eltérő munkarendű képzések esetén.

3.2. A szakfelelős egyben a külön felelőssel nem rendelkező képzések felelőse is.

3.3. A képzésfelelős esetén a szakfelelősre vonatkozó előírások érvényesek az alábbi pontokban részletezett eltérésekkel.

3.4. Ahol a szakfelelős esetén szak említődik, ott az adott előírás képzésfelelős esetén történő alkalmazásakor képzést kell érteni.

3.5. A képzésfelelős(ök) munkáját a szakfelelős koordinálja, hogy érvényesüljön a szak egységes szakmai és minőségi színvonala. Ezen túlmenően a képzésfelelős a saját képzése tekintetében saját feladat- és hatáskörrel rendelkezik.

4. Szakirányfelelős

4.1. A szakirányfelelős a szakon (képzésen) belüli szakirány tartalmáért, a teljes képzési folyamatáért felelős, hatáskörrel rendelkező oktató.

4.2. A szakirányfelelőst a szakot folytató kar ügyrend szerinti kari tanácsa jelöli, karközi közös képzés esetén a társkar megfelelő testületének egyetértésével, és az Egyetemi Oktatási és Képzési Bizottság támogatása mellett az Egyetem Szenátusa választja meg.

4.3. A szakirányfelelősre a szakfelelősre meghatározott szabályok, jogok és kötelezettségek vonatkoznak az alábbi pontokban részletezett eltérésekkel.

4.4. Ahol a szakfelelős esetén szak említődik, ott az adott előírás szakirányfelelős esetén történő alkalmazásakor szakirányt kell érteni.

4.5. A szakirányfelelős a tevékenységét a szakfelelős szakmai irányítása mellett látja el, de a saját szakiránya tekintetében ezen túlmenően saját feladat- és hatáskörrel rendelkezik.

4.6. A szak szakirányokba nem sorolt, közös tárgyai esetén a szakfelelős a szakirányfelelősökkel egyeztetve végzi a tevékenységét.

5. Specializációfelelős

5.1. A specializációfelelős a 30 kreditet elérő specializáció tartalmáért, a képzési folyamatért felelős, hatáskörrel rendelkező oktató.

5.2. A specializációfelelősre az ismeretkör felelősére vonatkozó rendelkezések mérvadók az alábbi pontokban felsorolt eltérésekkel.

5.3. A specializációfelelőst a szakot folytató kar kari tanácsa jelöli, karközi közös képzés esetén a társkar kari tanácsának egyetértésével, és az Egyetemi Oktatási és Képzési Bizottság támogatása mellett az Egyetem Szenátusa választja meg.

5.4. A specializációfelelős:

- Az intézmény saját munkavállalója vagy egyéb oktatója.
- Tudományos fokozattal bír, de felsőoktatási szakképzés, alapképzés és alapképzésre épülő szakirányú továbbképzés esetén megengedhető a mesterfokozat is, amennyiben az adott szakterületen legalább három év igazolt oktatási vagy kutatási gyakorlattal rendelkezik.
- A specializációnak megfelelő speciális ismeretek szakértője.
- A specializáció ismeretkörei közül legalább egy tantárgynak (illetve minimum 5 kredit ismeretnek) felelőse és oktatója is.

5.5. A specializációfelelős a tevékenységét a szakfelelős – szakirány alá tartozó specializáció esetén a szakirányfelelős – szakmai irányítása mellett látja el, de a saját specializációja tekintetében ezen túlmenően saját feladat- és hatáskörrel rendelkezik.

6. Ismeretkör-felelős és önálló tárgyfelelős

6.1. Az ismeretkörök, illetve önálló tantárgyak oktatásának szakmai és szervezeti hátterét az ismeretkör-felelős biztosítja, akit a felettes modulfelelős javaslatára a felettes modulért felelős kar kari tanácsa bíz meg. Átoltatott ismeretkör esetén az ismeretkör-, illetve az önálló tantárgyfelelős megbízásának eljárásrendjét karközi megállapodás szabályozza.

6.2. Az ismeretkör, illetve önálló tantárgy felelőse:

- olyan teljes vagy részmunkaidős saját munkavállaló, illetve egyéb oktató lehet, aki legalább három éves oktatói-kutatói gyakorlattal vagy szakterületi gyakorlati tapasztalattal rendelkezik, és szakmai kompetenciája, kutatási/oktatásfejlesztői irányultsága összhangban van az ismeretkörrel, tantárggyal, amelynek felelőse.
- Az ismeretek átadásában és számonkérésében az ismeretkör-felelős részvétele érdemi – az ismeretkör legalább egy tantárgyára, ill. legalább 3 kredit értékű ismeretanyagra kiterjedő.
- Egy oktató legfeljebb három ismeretkör felelőse lehet azzal, hogy az önálló tantárgyakat is figyelembe véve a kreditterhelése nem haladhatja meg a 36 kreditet. Ha ugyanaz az ismeretkör vagy önálló tantárgy több modul képzési programjának is része, akkor az ismeretkört, illetve tantárgyat a kreditösszesítésben egyszer kell számolni.
- Elméleti szakmai ismeret (ismeretkör/tantárgy) felelőse tudományos fokozattal bíró, szakmailag kompetens oktató. Felsőoktatási szakképzés, alapképzés és alapképzésre épülő szakirányú továbbképzés esetén megengedhető a mesterfokozat is, amennyiben az ilyen oktatók aránya nem haladja meg a szak egészében a 20%-ot.
- Gyakorlati ismeret (szakmai ismeretkör/tantárgy) felelőseinek legalább 80%-a az adott ismeretkörrel/tantárggyal összhangban lévő, igazolt oktatói és szakmai gyakorlattal bíró oktató.

6.3. Az ismeretkör, illetve az önálló tantárgy felelőse a felettes modulfelelős közvetlen irányítása alatt tevékenykedik a feladatkör ellátásához szükséges oktatási autonómia biztosításával.

6.4. Az ismeretkör-felelős az ismeretkör tantárgyainak oktatóival együtt, illetve az önálló tárgyfelelős az esetleges társoktatók bevonásával gondoskodik:

- a tantárggyal kapcsolatos oktatásszervezési feladatok elvégzéséről, a kurzusok meghirdetéséről és megtartásáról;
- a tantárgy oktatásához kapcsolódó infrastrukturális és személyi feltételek biztosításáról;
- a tantárgy tematikájának és követelményeinek naprakészen tartásáról és publikálásáról, a hallgatókkal való kapcsolattartásról és informálásukról;
- a felettes képzésfelelős irányítása mellett az oktatás megfelelő színvonaláról;
- amennyiben a szakot érintő minőségbiztosítási folyamatok tantárgyi szinten valósulnak meg, úgy az ezzel kapcsolatos feladatok ellátásáról.

6.5. Az ismeretkör-felelős a felettes képzésfelelős egyetértésével a feladat- és hatáskörét az ismeretkör egyes tantárgyai vonatkozásában a tantárgy oktatójára mint tárgyfelelősre delegálhatja. Ez a delegálás nem érinti az ismeretkör-felelős szerepét az ismeretkör oktatási (szakmai és minőségi) színvonalának biztosításában.

7. Szabadon választható tárgyak felelősei

7.1. A kötelező vagy kötelezően meghirdetett tárgyak felelőseire vonatkozó fenti rendelkezések változatlanok, ha a tárgy egyébként más szakos hallgatók számára szabadon választható tárgyként felvehető.

7.2. Szakhoz kötődő egyéb szabadon választható tantárgyak esetén annak felelőse önálló tantárgyfelelősnek minősül, ahol a felettes modulfelelős az érintett szakfelelős.

7.3. Szakhoz nem kötődő szabadon választható tantárgy esetén annak felelőse önálló tantárgyfelelősnek minősül azzal, hogy a felettes modulfelelősi feladat- és hatásköröket a tantárgy meghirdetését engedélyező testület, illetve az engedélyező testület által megbízott szerv vagy személy látja el. Az Egyetemi Oktatási és Képzési Bizottság által engedélyezett tantárgyak esetén ez a szerv az Oktatási Igazgatóság.

8. A tanárképzés felelősei

8.1. A tanárképzés speciális rendszerének megfelelően a képzésért felelős oktatók rendszere is sajátos, és a szakfelelősi feladatkörök megoszlanak a tanárképzési felelős és a szakterületi szakok (szakpártagok) felelősei közt.

8.2. A tanárképzés felelőseinek részletes feladat- és hatásköri elhatárolását a Tanárképző Központ Tanácsa (TKT) által hozott ügyrendek szabályozzák.

8.3. A tanárképzési felelős:

- az intézmény tanárszakjain folyó képzésben a tanári felkészítés modul szakmai tartalmáért, koordinálásáért felelős, pedagógiai-pszichológiai szakmai kompetenciával bíró, teljes munkaidős saját oktató (egyetemi/főiskolai) tanár vagy docens munkakörben.
- Kinevezésétől számítva egy képzési ciklus befejezéséig 70. életévét nem tölti be.
- A tanárképzés közös elemeinek koordinálását a tanárképzési felelős a TKT döntései alapján a Tanárképző Központtal megosztva végzi.

- A tanárképzési felelős a tanárképzések formális szakfelelőse a felsőoktatási információs rendszerben.
- A tanárképzési felelősre az osztatlan és osztott tanárképzések esetén a tanári felkészítés modul tekintetében a gyakorlatban a szakirányfelelősre vonatkozó rendelkezések az irányadók.

8.4. A tanárszak szakterületi szakfelelőse:

- az intézmény tanárszakai folyó képzésben az adott közismereti vagy szakmai szakterületi szak (szakpártag) tartalmáért, a képzési folyamatért felelős, hatáskörrel rendelkező oktató, aki:
  - teljes munkaidős saját oktató;
  - tudományos fokozattal és az adott szakterületi tanárképzés terén szakmai kompetenciával (pl. tanári szakképzettség is), több éves eredményes oktatói, oktatásszervezői gyakorlattal, mérvadó szakmai referenciákkal bír;
  - (egyetemi/főiskolai) tanár vagy docens munkakörbe van sorolva;
  - kinevezésétől számítva egy képzési ciklus befejezéséig 70. életévét nem tölti be.
- A tanárszak szakterületi szakfelelősére az osztatlan és osztott tanárképzések esetén az adott szakterületi modul tekintetében a gyakorlatban a szakirányfelelősre vonatkozó rendelkezések az irányadók.

8.5. Szakmai és művészeti tanárszak szakirányfelelősére a szakirányfelelősökre vonatkozó általános előírások vonatkoznak az alábbi eltérésekkel:

- A tanárszak szakirányfelelőse részmunkaidős saját oktató vagy egyéb oktató is lehet.
- Tudományos fokozattal és az azt követő legalább 3 éves, összesen legalább 5 éves oktatói gyakorlattal rendelkezik, oktatott területén elismert szakmai referenciával bír.
- A szakirányú ismeretek legalább egy tantárgyának is felelőse.

8.6. A tanárképzés specializációinak, ismeretköreinek és önálló szakmai tantárgyainak felelőseire az általános rendelkezések vonatkoznak.

9. A képzések egészére érvényes felelősi kritériumok

9.1. A törzsanyag ismeretköreinek, illetve önálló tantárgyainak felelősei tudományos fokozattal rendelkező oktatók, és legalább 2/3-uk az intézmény teljes vagy részmunkaidős saját oktatója.

9.2. A szakon az ismeretkör-felelősöknek, illetve önálló tantárgyfelelősöknek legfeljebb 50%-a felelhet 25 kreditnél több ismeretért.

9.3. A képzés „törzsoktatóinak” legalább 75%-a az intézmény saját oktatója.

9.4. Az intézményben folytatott gyakorlati foglalkozások vezetőinek legalább 50%-a az intézmény teljes munkaidős saját oktatója.

9.5. A felelősökön túl a képzésbe bevont oktatóktól is elvárt, hogy szakmai kompetenciájuk összhangban legyen a tantárgya(k)kal, amelyeknek oktatásában részt vesznek.

9.6. Egy vendégoktató legfeljebb 8 kredit értékű ismeretanyag, illetve 2 tantárgy oktatásába vonható be. A vendégoktató nem lehet tantárgyfelelős.

Az ügyrendet az SZTE Egyetemi Oktatási és Képzési Bizottság a 2022. december 13-i ülésén elfogadta.